

Exempelfrågor till dugga i kvantfysik

Inga hjälpmedel.

Ringa in bokstaven framför det svar som verkar mest rätt på varje fråga!

1. Kvantfysiken var av avgörande betydelse för att
  - (a) förstå att universum expanderar.
  - (b) konstruera den första lasern.
  - (c) beskriva ljus som en vågrörelse.
2. Bohrs atommodell förklarar varför en väteatom
  - (a) är klotformad.
  - (b) inte kollapsar på grund av attraktionen mellan kärnan och elektronen.
  - (c) inte kollapsar på grund av energiförluster genom elektromagnetisk strålning.
3. Noethers teorem för ett fysikaliskt system i klassisk fysik säger att
  - (a) till varje kontinuerlig symmetri svarar en bevarad storhet.
  - (b) alla symmetrier är bevarade.
  - (c) bevarade storheter måste vara symmetriska.
4. Man mäter en elektrons spinnprojektion i riktningen $\mathbf{k}$ och får resultatet $\uparrow$. En därpå följande mätning i riktningen $\mathbf{i}$ vinkelrät mot $\mathbf{k}$ ger då
  - (a) resultatet $\uparrow$ med 100 % sannolikhet.
  - (b) resultatet $\downarrow$ med 100 % sannolikhet.
  - (c) resultaten $\uparrow$ eller $\downarrow$ med vardera 50 % sannolikhet.
5. Cauchy-Schwarz olikhet säger att för godtyckliga tillstånd ψ och χ i ett tillståndsrum $\mathcal{H}$ är
  - (a) $|\langle\psi|\chi\rangle|^2 \leq \langle\psi|\psi\rangle\langle\chi|\chi\rangle$.
  - (b) $|\langle\psi|\chi\rangle|^2 \geq \langle\psi|\psi\rangle\langle\chi|\chi\rangle$.
  - (c) $|\langle\psi|\chi\rangle|^2 \geq 0$.
6. En viss mätning ger en ortogonaluppdelning av ett tillståndsrum $\mathcal{H} = \mathcal{H}_1 \oplus \mathcal{H}_2 \oplus \mathcal{H}_3$ och en motsvarande uppdelning av ett tillstånd $\psi = \psi_1 + \psi_2 + \psi_3 \neq 0$. Enligt Borns regel ges sannolikheten för att få mätresultat nummer 2 vid mätning på ett system i tillståndet ψ av
  - (a) $\frac{\psi_2}{\psi}$.
  - (b) $\frac{\langle\psi|\psi\rangle}{\langle\psi_2|\psi_2\rangle}$.
  - (c) $\frac{\langle\psi_2|\psi_2\rangle}{\langle\psi|\psi\rangle}$.
7. En operator $\hat{X}$ sådan att $\langle\psi|\hat{X}\chi\rangle = \langle\hat{X}\psi|\chi\rangle$ för alla tillstånd ψ och χ i ett tillståndsrum $\mathcal{H}$ säges vara
  - (a) antilinjär.
  - (b) hermitesk.
  - (c) unitär.

8. Om $\psi_1, \psi_2 \in \mathcal{H}$ och $\psi'_1, \psi'_2 \in \mathcal{H}'$ så är tillståndet $\psi_1 \otimes \psi'_1 - \psi_1 \otimes \psi'_2 - \psi_2 \otimes \psi'_1 + \psi_2 \otimes \psi'_2$ i $\mathcal{H} \otimes \mathcal{H}'$ ett
- produkttillstånd.
  - sammanflätat tillstånd.
  - tillstånd med normen noll.
9. Ehrenfests teorem säger att förväntansvärdet för en observabel storhet B som inte har något explicit tidsberoende
- alltid är konstant i tiden.
  - varierar periodiskt i tiden.
  - är konstant i tiden om motsvarande operator $\hat{B}$ kommuterar med Hamilton-operatoren.
10. De möjliga resultaten vid en mätning av energin för en harmonisk oscillator med vinkelfrekvensen ω är av formen $E_n = n\hbar\omega + \text{konstant}$ där n är
- ett heltal.
  - ett heltal eller ett halvtal.
  - ett icke-negativt heltal.
11. En partikel med massa m och rörelsemängd $\mathbf{p}$ svarar mot en vågfunktion med våglängd
- $\frac{2\pi\hbar}{|\mathbf{p}|}$.
  - $\frac{|\mathbf{p}|}{2\pi\hbar}$.
  - $\frac{\hbar}{mc}$.
12. Vid partikelrörelse med total mekanisk energi E i en endimensionell potential V så är vågfunktionen ψ i ett område där $V > E$ är ungefär konstant
- periodiskt varierande som funktion av läget.
  - exponentiellt växande eller avtagande som funktion av läget.
  - identiskt noll eftersom den kinetiska energin $E - V$ annars skulle bli negativ.
13. Då en partikel rör sig i en centralkraftspotential $V(r)$ är dess
- kinetiska energi bevarad.
  - rörelsemängd bevarad.
  - rörelsemängdsmoment med avseende på origo bevarat.
14. Operatorerna $\hat{\mathbf{J}}_z$ och $\hat{\mathbf{J}}^2$ svarande mot z -komponenten och kvadraten på storleken av rörelsemängdsmomentet har egenvärdena $\hbar m$ respektive $\hbar^2 j(j+1)$. Ett exempel på möjliga värden är
- $j = 2, m = -\frac{3}{2}$.
  - $j = 2, m = -2$.
  - $j = 2, m = -3$.
15. Väteatomens energinivåer kan uttryckas i en konstant A och ett positivt heltal n och är då av formen
- $E_n = \frac{A}{n}$.
  - $E_n = \frac{A}{n^2}$.
  - $E_n = An^2$.